

Płeć a reformy systemu emerytalnego w Polsce

Irena Wóycicka

Konferencja „Polityka rodzinna a systemy emerytalne”

Warszawa, 11 grudzień 2017

Wpływ reformy emerytalnej z 1999 r na sytuację kobiet w porównaniu do sytuacji mężczyzn

- ➔ Zwiększanie się różnic w wysokości przeciętnych świadczeń emerytalnych pobieranych przez kobiety i mężczyzn,
- ➔ Rosnące i zdecydowanie wyższe dla kobiet zagrożenie ubóstwem.

Rozwiązania równościowe w nowym systemie emerytalnym

- ➔ Neutralne tablice życia
- ➔ Emerytura minimalna
- ➔ Brak okresów ubezpieczenia niezbędnych do uzyskania świadczenia
- ➔ Prawo do części kapitału w II filarze (OFE + subkonto ZUS) w przypadku rozwodu lub śmierci
- ➔ Sposób uwzględniania okresów opieki nad dzieckiem w wymiarze świadczeń (pozytywna ewolucja w czasie)

Rozwiązania wpływające niekorzystnie na wysokość emerytur kobiet i ich ochronę przed ubóstwem

➔ Niższy o 5 lat wiek emerytalny kobiet

- niższy kapitał składkowy (krótszy staż opłacania składek)
- czynnik aktuarialny w wymiarze świadczeń

➔ Niepełna waloryzacja świadczeń

➔ Sposób ustalania emerytury minimalnej

➔ Brak skutecznej ochrony w sytuacji rozwodu

Rozwiązania wpływające niekorzystnie na wysokość emerytur kobiet i ich ochronę przed ubóstwem

➔ Okresy opieki i choroby:

- Brak składek za okresy pobierania zasiłku opiekuńczego z tytułu choroby dziecka (86% dni zasiłkowych przypada na kobiety) ,
- Brak składek za okresy pobierania zasiłku chorobowego (60% dni zasiłkowych przypada kobiecie)
- Bardzo niskie składki za okresy opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, jeśli jego niepełnosprawność powstała po 18 r.ż.

Rekomendacje

- ➔ Stopniowe zrównanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn
- ➔ Wypełnienie luk w opłacaniu składek z b.p za okresy opieki i choroby
- ➔ Ustalanie minimalnej emerytury na poziomie skutecznie chroniącym przed ubóstwem lub wprowadzenie emerytury obywatelskiej jako I filara ubezpieczeń
- ➔ Wyższa waloryzacja świadczeń
- ➔ Podział pełnego kapitału składkowego między małżonków w przypadku rozwodu

